

מלחמת מחמש ומלחמת הדבש (יד:יז-לה)

1. רד"ק שמואל א פרק יד

וכאשר ראה שאול כי ההמון אשר במחנה פלשתים הולך ומתמוגג אמר לכהן אסוף ידך כי אין פנאי עתה שלא ללכת למלחמה כי רואים אנחנו כי אלהים עמנו כי כל המון פלשתים מתמוגגים

2. מלבי"ם יד:כד

(כד) ואיש ישראל נגש. ר"ל שאול ראה בבואו לבית און שהעם הפסיקו מן המלחמה, כמ"ש והמלחמה עברה, וחדלו מלרדוף אחרי צריהם, וזה בא מטעם כי איש ישראל היו נגשים ומוכרחים ביום ההוא אל המלחמה, ר"ל לא לחמו בנפש חפצה כעם חרף נפשו למות בעבור חפשיותו וארצו, רק היה אצלם כנגישה ששאל לחץ אותם לזה ע"י שהתגרה עם פלשתים, ולכן עת מצאו מנוח מאויביהם רצו לנוח מן המלחמה אשר הלכו אליה מתוך ההכרח. ולכן ויואל שאול, השביעם באלה בל יאכלו לחם למען יקום גוי אויביו, וכפי הסברא היו מתענים ביום ההוא כמו שהיה דרכם בכל עת צרה, ועתה כי נושעו הותר להם לאכול ע"פ הדין, וגזר שאול בל יאכלו כי עוד אין התשועה שלמה עד ישית אויביו הדום לרגליו.

3. מצודת דוד יד:כד

ויואל - השביע את העם לבל יאכלו מאומה עד הערב למען לא יהיו טרודים במאכלם להנקם מפלשתים :

4. מצודת דוד יד:כד

(כד) נגש ביום ההוא - עם כי מתחלה נחבאו עתה קרבו להלחם בהם :

5. מצודת ציון יד:כד (כד) נגש - קרב :

6. רד"ק שם

(כד) נגש - נדחק - וכן תרגומו אידחיק כלומר שהיו רעבים כי כבר השביע שאול את העם שלא יאכל עד הערב כדי שלא יספיקו/יפסיקו/המלחמה :

7. מדרש תנחומא (בובר) פרשת תולדות סימן יט ד"ה [יט] כתיב והיה

רב העם אשר אָתָּךְ... הוֹרֵד אוֹתָם אֶל הַמַּיִם וְאַצְרְפְּנוּ לָךְ שָׁם וְגו' (שופטים ז' ד), וְיִהְיֶה מִסְפָּר הַמְּלַקְקִים וְגו' (שופטים ז' ו), אותם שכרעו על ברכיהם לשתות מים רוצה ולא רוצה היו משתחויים לע"ז, א"ל הקב"ה בשלש מאות איש המלקקים אושיע אתכם (שם שם /שופטים ז' ז), (קל) דמאותן שלא השתחוו עמדו אלו, עליהם הוא אומר וְהִשְׁאַרְתִּי בְיִשְׂרָאֵל שְׂבַעַת אֲלָפִים כָּל הַבְּרָפִים אֲשֶׁר לֹא כָרְעוּ לַבַּעַל וְכָל הַפָּה אֲשֶׁר לֹא נָשַׁק לוֹ (מלכים א' - יט יח), ועליהם הוא אומר (מיכה ה:ו) וְהָיָה שְׂאֵרִית יַעֲקֹב בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים כָּטַל מֵאֵת ה' כְּרַבִּיבִים עָלַי עֵשֶׂב אֲשֶׁר לֹא יִקְוָה לְאִישׁ וְלֹא יִיחַל לְבַנֵּי אָדָם, שהטל סימן לתחית המתים...